Ч. 3 (13.548). | Львів, пятниця 5. січня 1934 | Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. | Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Велике льосування премій для передплатників „ДІЛА“.

Третя чолова премія.

Синій лис, або жіноче чи мужеське **футро,** до вибору, вартости 500 (пятьсот) золотих від фірми Юліян Глушевський, вул. Коперника 16/II.

Четверта чолова премія.

Анґлійський сервіс Weswood на 12 осіб, 123 штук, марки The Pontracina, Johnson Bros, England, вартости 440 зол., закуплений у фірмі ОЛЕКСАНДЕР ОНИСЬКО, Склад порцеляни і скла, вул. Галицька ч. 20.

Памятайте про кутю для вязнів!

За кілька днів засядуть всі українці й українки на всьому світі за святочний стіл, щоби перевести в гурті своїх найближчих і найсердечніших кілька найкращих у році хвилин. Хіба тільки за Збручем, де колись Святий Вечір був найбільш урочистим святом, голод, терор і культ безбожницького матеріялізму притьмарять тепер святочний настрій. Але всі ми, що маємо змогу при просфорі взаємно бажання собі складати й колядну пісню затягнути, — згадаймо про тих, яких нема між нами та які Святий Вечір переведуть самітно, з розпукою замість радости у серці. Згадайте про бідні людські привиди у сіряку, з вирізком неба над головою, без неба над душею.

Справді, не зубожієте ні майном ні почуваннями, коли дрібним датком чи шматком скромного колача наділите блудця з далини, якій на імя: Равіч, Вронки, Фордон, Свенти Кржиж!...

Дрібна квота, незамітний дарунок, людяний вияв памяти про бездольного, внесуть цілий світ радости у злиденне животіння вязня. Постійнаж така підтримка, розкладена на гуртки людей, що піклувались би одним вязнем, моглаб неодному заблуканому і розтеряному життю помогти піднестись та причалити ще колись до спокійного берега.

Нині-завтра вибирається в дорогу до всіх вязниць у Польщі, в яких сидять засуджені на довгі роки українські вязні, український греко-католицький священик. Може ще в останній хвилині напливуть на його руки жертви у грошах і книжках, які він зможе особисто забрати й розділити — через вязничні канцелярії — українським вязням. Тому просимо мерщій післати, що хто може, на адресу: **о. д-р Осип Кладочний, Львів, вул. Петра Скарги ч. 2.**

Зрештою — датки на кутю для вязня посилати на руки **Вп. д-ра Степана Федака, Львів, вул. Руська 3.**

Самовбивчий замах Олеся Бабія?

Ми дістали неперевірену ще звістку, що відомий поет Олесь Бабій, який на т. зв. процесі конгресівців дістав 4 роки вязниці за приналежність до ОУН, наложив на себе у дрогобицькій вязниці руку, підрізавши собі жили. О. Бабія мали перевезти після того до дрогобицького шпиталю; його життю не грозить небезпека.

Цей самовбивчий замах стоїть буцімто у звязку з заміром перевезти О. Бабія з Дрогобича до одної з далеких вязниць.

Повища звістка вимагає ще потвердження. Подаємо її на відповідальність нашого інформатора. О. Бабій просидів уже півтора року, має ще сидіти 2 і пів року у вязниці.

1.500-е число черновецького „Часу“.

В неділю 31. м. м. одинокий після війни український щоденник „Час“ на Буковині закінчив шестий рік своєї праці. Того дня вийшло 1.500-е число „Часу“, в якому подані підсумки тої праці. За шість літ свого існування серед дуже тяжких обставин „Час“ дійшов до власної, хоч і невеличкої друкарні, але має також і поважні фінансові зобовязання. Під редакційним оглядом „Час“ поставлений незвичайно слабо, бо має в [illegible] та обходиться навіть без коректора... Українське громадянство в Румунії підтримує свій одинокий щоденник дуже слабо, коли редакція пише, що шан. передплатники винні „Часові“ кругло 2 міл. леїв. Не зважаючи на те, видавництво „Час“ обіцює вести свою тяжку працю дальше і накликує всіх українців у Румунії, щоби вони станули на сторожі дотеперішніх українських набутків.

Під знаком відповідальности.

З нагоди засідання Народнього Комітету УНДО дня 1-го січня 1934.

Львів, 3-го січня 1934.

Відбуті дня 1-го січня наради Народнього Комітету УНДО пройшли під найвимовнішим знаком теперішньої хвилини в житті нашого народу, а саме під знаком відповідальности. Почуття тієї відповідальности за долю цілого українського народу, за всі його духові й матеріяльні цінности пробивалось з слів усіх промовців. Ці поважні й ділові та повні гідности наради наповняли кожного учасника вірою в живучі сили партії та в її поважну історичну місію в житті української нації.

На нарадах не бачили ми глибоких і сутніх ріжниць ні в поглядах на завдання та цілі партії на найблизшу мету, ні в оцінці її минулої діяльности від останнього Народнього Зїзду. Ні один голос не впав у дискусії, наприклад, про справу, яка такий довгий час паралїжувала внутрішні сили партії, а саме про справу б. члена ЦК п. Д. Паліїва. Ні один голос не став у його обороні, ні один член не піддав критичній оцінці справи його виключення. Факт це дуже вимовний та повчаючий. Розхрістана отаманія в партії безповоротно за нами і ніхто не бажав більше зачіпати тієї сумної сторінки минулого.

Найбільше уваги присвячено на нарадах положенню нашого народу в Польщі та в Совітському Союзі. Оцінка нашого положення як тут, так і над Дніпром була в усіх промовців однозгідна. Спільне бажання протиставитись солідарно всім тим страхіттям і лихам, що спадають на наш нарід, наказало Народньому Комітетові приняти однодушно далекосяглу постанову:

„З представленого положення українського народу на всіх українських землях випливає найбільше категорична вимога обєднання та консолідації всіх українських національних сил і політичних груп, без огляду на кордони і місце замешкання, для переведення важних загально-національних завдань. І тому Народній Комітет ставиться позитивно до справи скликання Всеукраїнського Національного Конгресу та доручає Українській Парляментарній Репрезентації перебрати на себе підготовчу роботу для його скликання“.

Народній Комітет сказав у тій постанові велике слово до всього українського політичного світа. Одночасно доручив своїй Парляментарній Репрезентації провести в діло, воплотити ідею Всеукраїнського Національного Конгресу. І на наших землях і в широкому світі назрівають події далекосяглої політичної ваги. Нам треба підготовитись гідно на їхню стрічу. Нам треба довести до того, щоби ми були не тільки предметом усяких комбінацій та спекуляцій чужинної дипльоматії і чужинних сил, але щоби ми могли в пригожому для цього менті стати підметом усяких міжнародніх комбінацій та були в силі як слід обстоїти право української нації.

Ще одна незвичайно важна справа вдаряла всіх учасників нарад, а саме: цілий ряд промовців підкреслював необхідність абсолютного підпорядкування всіх громадських чинників та потягнень наших членів і одночасно відповідальних громадських діячів свому проводові. Авторитет проводу та престіж партійної організації мають стати в центрі уваги та заінтересування всіх партійних діячів. Цього авторитету треба боронити, його треба підтримувати і працювати над його непохитністю. Ці голоси найшли вислів в окремій постанові: „Українське Національно-Демократичне Обєднання — читаємо в постанові — є організацією живих національних сил та елементів конструктивної праці, що **добро нації ставить понад усе** і тому Народній Комітет вірить, що теперішня переломова хвилина в житті нашого народу найде повне зрозуміння в усіх членів партії і поставить їх у перші лави здисциплінованих борців за права і добро свого народу та **взиває всіх своїх членів і надалі виконувати точно, солідарно та беззастережно всі розпорядки й доручення партійного проводу і стояти гідно в обороні його поваги**“.

При оцінці минулої праці Проводу Народній Комітет найшов теж спільну й солідарну мову, що найшла вислів у постанові про довіря для нього. Ця постанова така:

„Народній Комітет висловлює повне довіря Центральному Комітетові, Президії Партії і Парляментарній Репрезентації та одобрює всю їхню діяльність від останнього Народнього Зїзду“.

Ця постанова принята **однодушно** поверх сотнею учасників після кількагодинної дискусії, що була всестороння і вичерпуюча.

У білянсі життя і праці Українського Нац.-Демокр. Обєднання — це засідання Народнього Комітету є наскрізь додатньою позицією. Віримо, що з неї вийде багато користи й добра і для організації і для цілого українського народу.

Більшовицьке чищення „теоретичного фронту“.

Про одноцілий український національний фронт проти московської диктатури і про більшовицьке невдоволення з цього факту.

Український нарід, ті українські селяни і робітники, яких так „боронять“ післанці московського більшовизму на ріжних конференціях та в пресі, не можуть піднести перед світом свого голосу у своїй обороні, не можуть довідатися про те, що думає світ про московську господарку на землях поневолених націй. Писання і промови московських можновладців є знущанням над їх жертвами в безмежнім „застенку“ від рижського кордону до Тихого Океану, тому й відповідь на них може бути дана не словом і не друком.

Історія справді повторюється, на основі невільницької праці та кріпацьких відносин зродились і засоби примусу сумління, що відповідають значно більше добі Нерона чи еспанської інквізиції, ніж добі новітнього капіталізму. Хто хоче лишитися вірним своїй нації чи своїм переконанням, той має приєднатися до міліонів жертв московського насилля. Москва хоче володіти не лише робочою силою, а й сумлінням своїх піддавних.

Протиголодова акція, розвинута на українських землях та на міжнароднім терені українськими та інтернаціональними чинниками викликала цілу повінь промов та писань з московського боку. Московський більшовизм не хоче зрозуміти того, що можна або виголоджувати, розстрілювати і засилати, або переконувати: єднатиж терор з бундючними деклараціями значить не виправдувати безліч власних злочинів, а виявляти їх дрібну, гаєбну мету, стягти з замордованого останні черевики. Коли недавно ще більшовики виправдували свої злочини далекосяглими завданнями світової ваги, то тепер з усіх промов більшовицьких можновладців виразно видно, що міліони українського селянства мусять гинути з голоду лише тому, щоби нагодувати більшовицьку бюрократію та червону армію, для якої все ще не находиться покупця на світовім мілітарнім ринку.

Протиголодова акція спонукала московських промовців та писак поширити свої напади і на західно-українські землі та українську еміграцію. В останній з черги промові Постишева на пленумі комуністичної партії більшовиків України вичислено та виклято справді мало не всіх провідників українського народу поза межами Радянщини: а тому, що московський післанець не спромігся зазначити якихось груп чи осіб серед українського громадянства, прихильних до Москви, то й зрадив він перед українцями Радянщини, що поза її межами тепер український нарід справді творить одностайну протимосковську лаву.

З другого боку ця рішуча постава українців поза межами Радянщини проти московського насилля показує недвозначно світові справжні відносини між московською диктатурою та цілою українською нацією. Глузуючи з соборницького гасла Постишев, очевидно, не здає собі справи з того, як побільшує він цим популярність цього гасла по цілій Україні. Говорячи про „бльок української белоеміграції та внутрішньої української націоналістичної контрреволюції“ Постишев та його пани в Москві знають дуже добре, що під цим „бльоком“ треба розуміти єднання всіх живих сил української нації проти московського пазування. І не лише вони знають це, а й горячково переводять заходи для скріплення московських позицій на Україні. Цілий третій

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 5. СІЧНЯ 1934.

АЛЬДОУС ГАКСЛІ 3)

ПОРТРЕТ.

(Докінчення.)

Він начеб гладив повітря своєю рукою, затягнувся двічі папіроскою і на хвилину замовчав. Коли почав говорити далі, його голос був дуже спокійний і рівний.

— Може якої пів години після їхнього відїзду, перед дверима хати Джіяніголінія зупинилась гондоля і з неї висів мужчина у паперовій масці, у чорному доміні, з триріжком на голові. Він пішов сходами до кімнати маляра. Там не було нікого. Зі шталюги всміхався ще портрет солодкаво-лиховісною усмішкою. Але маляр не стояв перед ним і місце, де сидів модель, теж було порожнє. Довгоноса маска розглядалась довкола з цікавістю без ніякого вислову. Врешті її погляд спочив на відчиненій скриночці, залишеній любовною парою на столі. Глибокі очі зпід гротескової маски приглядались довго цьому предметові.

Кілька хвилин пізніше чути було кроки та веселі голоси на сходах. Маска виглянула через вікно. Двері відчинились і любовна пара весело безжурна, пяна щасним схвилюванням вдерлась до кімнати.

— А, каро аміко! так хутко назад? якже вам пощастило з діямантами?

Доміно при вікні не ворухнулось; Джіянголіні говорив спокійно далі. Вони поклали свої підписи без ніяких перепон, ніхто їм не ставив ніяких запитів, вони мають пашпорти в кишені і можуть зараз відїхати.

Леді Гертмор почала нараз сміятись нестримним сміхом.

— Я подумала в цій хвилині про старого Пантелеоне, як він поважно, як сова сидить у „Мізерікордії“ на концерті — і майже душилась крізь сльози від сміху — і слухає нудних кантат...

Мужчина при вікні відвернувся.

— На жаль, моя пані, маестро нині незудужав і концерту не було. — Він зняв маску, — і тому я дозволив собі прийти трохи раніше.

Суворе обличчя Гертмора зустріло їхні погляди. Любовна пара на мить задубіла. Леді Гертмор ухопилась за серце; щось защеміло у глибині її шлунка. Джіянголіні поблід як паперова маска. Він не мав зброї і не міг знати, яку зброю скриває це таємне вороже доміно. Але льорд не вжив ніякого насильства і не зробив нічого, що могло би нарушити його повагу. Поважно, згідно зі своєю звичкою, підійшов до стола, взяв з нього скриночку і зачинив її зі словами:

— Маю враження, що це моє — сховав її до кишені і відійшов. Любовна пара дивилась йому вслід.

— І що далі? — спитав покупець.

— Прийшов зворот — відповів купець і покивав сумно головою. — Джіянголіні готов був утікати з 50 тисячами цекінів, але леді Гертмор не була захоплена перспективою щастя у бідній хатиночці. Вона рішила після надуми, що місце жінки таки при родиннім огнищі і родинних дорогоцінностях. Але чи льорд теж був того самого погляду? ось непевне питання. Вона рішила, що сама це перевірить.

Прийшла точно на обід. Камердинер повідомив її, що екселенція вже в їдальні. Вона ввійшла маєстатично, з піднесеною головою, зі схвильованим серцем. Її чоловік стояв при ватрані.

— Я ждав на вас, пані — сказав він і підпровадив її до її місця.

„Це був єдиний натяк, який він зробив про те, що трапилось. Пополудні післав він свого льокая до робітні маляра за образом. Цей образ їхав з ними пізніше до Англії. Історія, звязана з цим образом, переходила в рідні з покоління на покоління. Мені оповів її минулого року один старий приятель цієї рідні, коли я купив цей образ“.

Біґґер кинув недокурок в огонь і був вдоволений своїм оповіданням.

— Дуже цікава історія — відповів покупець — справді цікава. Зовсім історична, правда? Навіть про леді Гамільтон або Анну Болейн не можна би оповісти кращу, га?

Біґґер усміхнувся і згадав Венецію — одну російську графиню, що мешкала в тому самому пансіоні, що він, велике дерево на подвірі перед вікном його кімнати, купелі на Ліди, ґондолі, баню з церкви Санта Марія Салюте, зовсім таку, яку намалював її Ґварді. Як давно це все було. Він був ще тоді майже дітваком... Прокинувся з задуми.

Клієнт спитав: — Отже, скільки ви цінитe за той образ? — і спитав холодним голосом, бо в інтересах мав він досвід.

— Щож? — і тут Біґґер забув графиню і

розділ промови Постишева присвячений „реформі методів більшовицького кермування будівництвом совітської української культури“. Як виглядає ця „реформа“ на загал відомо. Про неї післанець Сталіна між іншим говорить:

„Ми організували пильне перевірення людей, що перебувають на окремих ділянках будівництва української совітської культури... Такий керівний орган як президію Української Сельхозакадемії радикально поновлено. Ми скріпили наш Український Інститут Марксізма-Ленінізма, піславши туди низку молодих, відданих товаришів. На терені театру одним з наших поважних заходів було усунення з театру „Березіль“ його керівника, Курбаса, цього злого генія, що завів цей театр в мистецьку та політичну сліпу вулицю... Ми почали тепер поважне розчищення низки ділянок теоретичного фронту від націоналістичних ідей“.

Потребу таких заходів ясовує Постишев новою ситуацією, головними прикметами якої він вважає те, що „місцевий український націоналізм єднається з імперіялістичними інтервентами“, що „міжнародній імперіялізм взагалі, а фашистівська Німеччина зокрема, збільшили свою увагу до України як території майбутньої боротьби проти Совітського Союзу“, та що „в КП(б)У в останні 2—2 і пів роки актуалізувався націоналістичний ухил, на чолі якого стояв Скрипник“.

Хто єднався в останнім часі з „імперіялістичними інтервентами“, Скрипник чи Літвінов, занадто відомо, щоби про те говорити докладніше. Але коли Літвінову можна видурювати гроші у великих держав за скріплювання неволення України, то Скрипник за протест проти цього неволення мусів трагічно кінчити своє життя. У всякім разі, коли відкинути красномовне сміття з промови Постишева та решту балакання про „імперіялізм“, яка більшовицьким приятелям деяких великих держав зовсім не лицює, то полишиться свята правда, що останні події на терені Великої України та змагання українських чинників поза межами СРСР втягли справді українську справу в круговорот світових подій, і проти цього ані московський терор ані гістеричне красномовність більшовицьких насильників нічого не вдіє.

„Питому вагу України в господарстві СРСР“ Постишев визнає, отже він мусить визнати вагу України в політичному житті Европи; вагу основану на безумовній ворожости української нації до Московщини. Українці є державною нацією не тому, що папірова конституція Леніна визнає її право виступити із Совітського „Союзу“, а тому, що вона має незломне прямування до державної незалежности. І як нація державна має вона право самостійно означати своїх приятелів і ворогів між іншими державами, не питаючись про думку пана Постишева і не зважаючи на голосіння більшовицьких гієн про зраду „соціялістичній батьківщині“.

Міністр французького летунства, Пер Ко, вернувшись від своїх більшовицьких спільників, озушевлявся перед комісією закордонних справ станом більшовицької військової авіяції та тою обставиною, що фабрики літаків Радянщини розміщено на віддалі щонайменше 700 кільометрів від кордонів. Але й поза сим відомо, що московський уряд готується на випадок війни повторити тактику 1812 року і світової війни та повернути Україну в пустелю, загнавши вглиб держави рештки населення, що залишаться від голодової катастрофи.

Розвитком подій та змаганнями самих українців посунено українську справу вперед і без можности повороту. На тих, що станули на чолі цієї національно-політичної акції, лежить величезна відповідальність. Справу рішать не слова, а чини. Галас з московського боку нікого з провідних українців рівноваги не позбавить.

М. Данько.

Вп. Передплатників і Читачів „Діла“, які бажають брати участь у преміях, просимо надсилати передплату за час до кінця червня 1934. року.

Українська преса про Всеукраїнський Національний Конґрес.

(Підсумки дискусії).

Акція за скликання Всеукраїнського Нац. Конґресу почалася 15. липня 1934 р. статтею в „Ділі“, під пророчистим заголовком — „Всеукраїнський Національний Конґрес“.

Безпосереднім приводом до написання статті були жахливі відомости з України. У статті писалося: **„Загибає Нація“**. Це вже сьогодні не істерична фраза, не деклямація, — це грізний, але реальний факт.

І нині ми переживаємо **історичну хвилю,** коли на цей факт має чинно зареагувати ціла **Українська Нація,** що заховала бодай мінімальну волю рухів.

„Прийшов час скликати Всеукраїнський Світовий Національний Конґрес“.

Публікуючи цю статтю, Редакція „Діла“ зробила від себе таку примітку: „Оголошуємо цю надіслану статтю в порядку дискусії. Радо будемо містити голоси наших громадян у цій дуже важливій справі“.

Так розпочалася дискусія про Всеукраїнський Національний Конґрес.

Щож вона дала, які її підсумки?

З цілою об'єктивністю треба ствердити і підкреслити, що мало яка ідея за останній час так зацікавила громадянство й пресу і знайшла такий однодушний відгук, як, саме, ідея всенаціонального здвигу в цей виїмковий момент. Статті про Конґрес — це сьогодні вже — ціла література, яка щодня поповнюється і за якою навіть не так легко й слідкувати.

Хтож і як висловився з приводу Конґресу? До нинішнього дня ми маємо **більше, як 80 статтей та заміток,** видрукованих у 24 українських та 4 чужих органах преси (із чужої преси нотуємо лише те, що бачили на власні очі, хоч знаємо, що були замітки про Конґрес і по інших часописах).

З української преси висловилися досі майже усі органи, що є виразниками ідеольоґій політичних партій і напрямків.

Отже, висловилися крім „Діла“: „Бюлетень Гетьманської Управи“ (Берлін), „Хліборобський Шлях“ (Львів), „Січ“ (Шікаґо), — органи напрямку гетьманського; „Нова Зоря“ (Львів), орган „Народньої Обнови“; „Тризуб“ — орган Уряду УНР., „Новий Час“ — орган п. Тиктора; далі йдуть інші українські національні органи. Здебільша ці органи звязані з відповідними територіями і значіння їх у тім, що вони відбивають думки чи настрої країв. Отже сюди належать: „Свобода“ (Нюйорк), „Український Голос“ (Вінніпеґ — Канада), „Канадійський Фармер“, „Час“ (Чернівці), „Наш Прапор“ (Львів), „Рідне Слово“ — орган бачванських українців, „За Україну“ (Львів).

Якеж відношення усіх вище перечислених орґанів до ідеї Конґресу? **Отже — відношення цілком прихильне.** Звичайно, тут ми маємо цілу гаму настроїв, авторських темпераментів і т. д., в залежности від яких одні витають ідею Конґресу ентузіястично і з великим захопленням, вимагаючи якнайскоршого її здійснення, інші звертають головну увагу на ту користь, що її може дати Конґрес, а ще інші спиняються над зовнішними і внутрішними перешкодами, які Конґрес зустріне.

Серед зазначених орґанів — бачимо здебільша ту нашу стару національну пресу, що має масового українського читача і є виразником його політичних поглядів і настроїв. Основний мотив цієї преси такий: сучасний стан української нації — надзвичайно поважний, а на Великій Україні — жахливий; ми самі, поминаючи зовнішних обставин, у значній мірі завинили цей стан; причиною — наше політичне розбиття, розпорошеність і неорґанізованість. Найвищий час — порозумітись, зробити перегляд усіх сил, які має Українська Нація, заявити перед світом про непереможну волю Українського Народу до життя. Для всього цього — необхідно скликати Конґрес. **Цей Конґрес має створити Єдиний Національний Провід** (дехто зве це центр. екзекутиву).

При цім треба зазначити, що майже всі автори підкреслюють **необхідність скликання Конґресу.**

Серед перечислених досі органів преси ми не зустрічаємо голосів партійних орґанів українських соц. демократів і галицьких радикалів. Дійсно, у їх часописах, оскільки знаємо, ще не було статтей ні за, ні проти Конґресу. Але й становище цих партій, як здається, ще не є остаточно скристалізоване; ці дві партії, разом з еміґраційними відповідними партійними центрами стоять перед спільною конференцією.

райську Венецію — я ставив ціну 1.000 фунтів за образи багато меншої вартости. Але той готов я відступити вам за 750 фунтів.

Покупець легко свиснув крізь зуби:

— Це за дорого.

— Добродію! подумайте тільки, що мусіли би ви заплатити за Рембрандта такої якости та величини: щонайменше 20.000. Сімсот пятьдесять це напевно не дорого. Може навіть за мало. Самі можете оцінити, що це дуже цінний твір мистецтва.

— Цього не перечу. Кажу тільки, що 750 фунтів це гарні гроші. Добре бодай, що моя донька сама малює. Уявіть собі, якби я мусів ще купувати образи до спальні і платити за кожний по 750 фунтів!

Віґґер усміхався:

— Ви льокуєте свої гроші дуже добре. Твори пізніх венеціянців зростають у ціні. Якби я мав зайві гроші...

Голова секретарки панни Прат виглянула через двері:

— Пан Ковлі питається, чи може вас бачити.

Віґґер насупився: — Нехай почекає... Якби я мав зайві гроші, то всі вложив би у пізніх венеціянців. Аж до останнього сотика.

І він пригадав собі, скільки то іншим людям казав він, що вложив би весь свій капітал у примітиви, у кубізм, у муринську пластику, японський дереворит.

Остаточно клієнт передав йому чек на 600 фунтів:

— Будь ласка, переишліть мені цей образ з описом цієї історії на машині. Таку історію можна оповісти гостям при столі, правда? я хотів би запамятати всі її подробиці.

— Само собою! — відповів Віґґер — подробиці тут дуже важні.

І він відвів покупця до дверей.

— До побачення! — моє поважання!

Стрункий білявий юнак появився у дверах. Мав темні, меляхолійні очі; виглядав романтично і бідно. Це був Ковлі, молодий маляр.

— Вибачте, що я казав вам чекати. Чим можу вам служити.

Ковлі був збентежений і нерішений:

— Бачите, річ у тому, що я опинився без грошей. Я подумав собі, що може це не зробить вам ріжниці і ви заплатите мені за ту річ, яку я зробив для вас. Мені дуже неприємно...

— Алеж, будь ласка, любий приятелю... На яку ціну ми згодились.

— Мені здається, що на двацять фунтів.

Віґґер витягнув портфель.

— Заокруглімо цю суму на двацятьпять.

— Алеж я не знаю, чи можу прийняти... Дякую вам сердечно. — І Ковлі почервонів, як дівчина. — Чи не згодились би ви таки на виставу моїх краєвидів?

— Ні, ні, з ваших образів покищо не потребую нічого. Модерні нині не йдуть. Зате куплю від вас наслідування старих майстрів, скільки їх будете мати.

Він барабанив пальцями по гарно викінчених плечах леді Гертмор:

— Спробуйте це одного венеціянця. Той мав великий успіх.

З англ. мови переклав А. Б.

Становище-ж партій с-р. і с.-д. на еміграції таке: вони витають і підкреслюють ідею **консолідації** українських політичних сил, щож до Конгресу, як конкретної форми, в якій вона має вилятись, то партія соц. рев. має свої застереження. У всякому разі, тут розходження не принципового характеру і, очевидно, певне порозуміння буде можливе.

Єдиною групою, яка досі рішуче вислозилась проти проекту Всеукраїнського Національного Конгресу, наші українські націоналісти чи, точніше: деякі органи націоналістичної преси. Мусимо це застереження зробити, бо офіційне становище Проводу ОУН. нам досі невідоме, а оскільки знаємо думки окремих визначніших і рядових представників цієї групи, то вони далеко не покриваються зі становищем їхньої преси. Тому із обережности і в інтересах лише ділового трактування цілої поважної справи Конгресу, ми ще здержимось сьогодні від коментування цих голосів націоналістичної преси.

Брак місця не дозволяє нам ширше зупинитись на змісті десятків окремих статтей про Конгрес. Та мусимо зазначити, що маємо тут багато цікавих і оригінальних думок, хоча у цій першій стадії дискусії йшло найбільше про те: чи потрібний і можливий Конгрес чи ні?

Передбачуємо, що з поширенням і поглибленням передконгресової підготовки, не буде бракувати проектів і щодо самої праці Конгресу. Більше того, — уже нині є дані твердити, що Конгрес, коли він відбудеться, — засягне глибоко до всіх ділянок українського національного життя і внесе до них багато нового...

У всякому разі, на сьогодні українська преса своє слово сказала.

Тепер черга — за ділом!

Прага. В. П.

Більшовики не додержують зобовязань

Заступник голови Американської Федерації Праці, Метю Волл, у своїй радіовій промові сказав, що Американська Федерація Праці далі вестиме боротьбу проти більшовизму. Він зазначив, що хоч більшовики підписали умову з Америкою та зобовязалися здержатись від пропаганди в Злучених Державах, вони того зобовязання не додержують. Наприклад більшовики в Америці далі ведуть боротьбу проти Американської Федерації Праці і стараються розбивати юнії. Далі сказав, що „комінтерн" (комуністичний інтернаціонал) в Москві не є окремою установою від тамошнього більшовицького уряду, а тому, що „комінтерн" продовжує свою розкладову пропаганду за кордоном, отже і в Америці, треба за те винити більшовицький уряд, а не його „комінтерн". Волл вкінці різко осудив американських капіталістів, що були за визнанням Совітів для бізнесу, для збільшеної торговлі з Москвою. Робітники, казав він, за гроші не продадуться так як капіталісти.

Явище якого не хочуть розуміти.

З Москви приходять крізь Ригу вістки про зріст антисемітизму на Рад. Україні. В містечку Луганську учні української школи напали на молодь, що виходила з жидівської школи й побили її серед окликів: геть з жидами! Дохоодження влади ствердили зріст антисемітизму в українському комсомолі та у союзі піонірів, до якого належить молодь до 15 літ. Причини ненависти до жидів відомі, хоч пояснюють її українським націоналізмом.

Молодий українець у Канаді показався героєм.

Сотки громадян Вінніпеґу, представники міського уряду і ріжних публичних інституцій та організацій зібралися 25. листопада в церкві св. Миколая у Вінніпеґу на похорони **Степана Стецюка.**

Хтож то такий був Степан Стецюк? Правду сказавши, про нього мало відомо. Якийсь час виглядало навіть, що він буде похований в безіменнім гробі. Всетаки він був би похований, як герой, хоч і невідомий. Одначе з деякими труднощами вдалось найти його імя і воно записане у Вінніпеґу, як імя героя. Тим то й пояснюється участь ріжних визначних людей у його похоронах.

Степан Стецюк, 24-літній українець, приїхав з краю до Канади 1928 р. Недавно приїхав він до Вінніпеґу із Саскачевану та замешкав у дешевім пансіоні „бординг-гавзі", 191 Генрі евеню.

Дня 21. листопада, коло пів до пятої рано, він почув, що бординг-гавз горить. Він не подумав про те, щоби лише втікти, а інші нехай самі ратуються. Він кинувся будити тих, що в будинку спали. Двацятьом поміг утікти на двір, а відтак ще знадвору вернувся пошукати, чи ще хто в середині не лишився. Тоді переміг його дим. Він вже з будинку живий не вийшов, а згорів, упавши напоперек ліжка на поверсі.

З людей, що були в бординг-гавзі, ніхто більше не згинув, тільки один 69-літній старушок осмалив собі лице й руки, коли втікав на двір. Його забрали до шпиталю.

Господар бординг-гавзу, Луис Кебедж, оповідає, що Стецюк збудив його із жінкою і поміг повиносити шестеро дітей на двір. Одначе він навіть не знав, як його спаситель називався. Імя й назвище його найшли на карті т-ва обезпечень, що була між його річами.

За незаперечне геройство Стецюка місто справило йому належні похорони. Три священики відправляли похоронну службу, а над домовиною світилося 12 свічок, по свічці від кожної особи, якій він врятував життя.

—о—

Третя українська летунська школа в Америці.

З доручення головного отамана гетьманських Січей в Америці, полковника Олександра Шаповала, основано нову українську летунську сотню-школу в Клівленді, Огайо. Перші дві є в Шикаго і в Дітройті.

При школі в Клівленді організується курс авіяції для підготування українських летунів. До сотні вже вписалось 22 хлопців і дівчат у віці від 16 до 24 років. Курсанти мусять мати найменше два роки студій в американській середній школі.

Професором школи є п. Іван Гайжак.

З польської преси.

Польський консерватист у приступі жалю і гніву.

У варшавському місячнику „Наша Пшишлосьць" за грудень 1933. появилася велика стаття д-ра Яна Бобжинського, а раше його промова, виголошена недавно на політичному обіді гурту приятелів того часопису. Цікава річ, що крім короткого вступу, в якому видавець і редактор „Нашей Пшишлосьці" старався дуже мало переконуючими арґументами доказати, який то величезний вплив той часопис має на внутрішне і закордонне життя Польщі (нібито і реформа конституції і закордонна політика Польщі йдуть по лініях, суґерованих та намічуваних журналом „Наша Пшишлосьць"), майже ціла та промова була присвячена українській темі. Сам промовець пояснював це тим, що „в українській ділянці ми розвели інтенсивну акцію", яку він хотів присутнім представити.

Та „інтенсивна акція" в українській ділянці подібна — як виходить зі звіту промовця — до інтенсивних акцій того часопису і його редактора в усіх інших ділянках: вона дуже невеличка: обмежена до видрукування кількох статтей та навязання знайомства з кількома українцями, а все без найменшого практичного наслідку. Взагалі показується, що д-р Ян Бобжинський, всупереч засадам всякого консерватизму (зрівноваження і скромність!), має виразний нахил до пересільшування і — делікатно кажучи — егоцентризму, не кажучи про ті риси, про які мова нижче.

Отже вся промова д-ра Яна Бобжинського, затитулована у журналі „На рейках української справи", навіяна тоном образи і жалю на невдячність українців і їх короткозорість, що проявляється в неохоті співпрацювати з ним, д-ром Яном Бобжинським! Конкретно: „Наша Пшишлосьць" висунула у статті одного свого співробітника ідею окремого польсько-українського наукового Товариства. Замісць того Український Науковий Інститут у Варшаві у рамцях своєї установи склав комісію для досліду українсько-польських історичних взаємин і запросив туди кількох польських учених, — і це п. Бобжинському не сподобалося.

Другий конкретний випадок, це „невдячність" „Нової Зорі". Довідуємося, що д-р Ян Бобжинський навязав звязок із Преосв. еп. Хомишином та Українською Народньою Обновою, якої делегація взяла чи лише мала взяти участь у дискусійному обіді групи Я. Бобжинського. Аж тут — о горе! — „заприязнений досі з „Н. П." український часопис „Нова Зоря" повів несподівану атаку!" Пан Бобжинський страшенне огірчений і зовсім зневірився до всіх українців, при чому відразу доходить до дуже далеких і дуже загальних висновків:

> На жаль, мушу ствердити, що та українська еліта, консервативна чи наукова, з якою ми мали нагоду війти у звязок однаково на терені Східної Галичини що й у Варшаві, виказала за якийсь час, що брак їй досвіду, витримки і послідовности, необхідних для справді творчої, позитивної праці у конкретних, раз устійнених, цілях..

Такі огірчені уваги під адресою української „консервативної чи наукової еліти" можуть ще піти на рахунок поганого гумору члена польської консервативної „еліти". Але справа багато гірша, коли „лідер" тої „еліти", д-р Ян Бобжинський, у свому пересердю дається зовсім не

по джентельменськи, присвоює собі стиль краківського „Курієрка“ і пускається на дешеву і брудну демагогію:

„Бажають українці цього і другого, що їм навіть — насамперед беручи річ — слушно належиться. Але змагають до того ненавистю, насильством, терором і неосудними вибриками. Оклеветують Польщу перед цілим світом, де і коли лише можуть. Змовляються з найгіршими ворогами нашого краю. Творять постійно ропіючий чиряк у нашій державі...

Є ще там мова про „віж у спині“ і т. п. Так пише людина з претенсіями бути притягаючою політичною силою для української інтелектуальної еліти! Який сножалілння гідний брак автокритицизму!..

Мало того. П. Божинський дозволяє собі на звичайні брукові денунціяції а у своєму „науковому“ підході до української проблеми користується критеріями, яких уже навіть деякі ендеки соромляться.

Після вбивства урядовця совітського консуляту у Львові зголосилося до суду 8-ох адвокатів з ріжних українських партій для оборони вбивника при розправі. Очевидна політична демонстрація, яка мала задокументувати *солідарність всіх українських партій з доконаним убивством* (підкреслення наше — прим. Ред.). А один з тих адвокатів, який належить саме до консервативної партії, що повстала під покровом о. епископа Хомишина, дозволив на оголошення в газетах, що робить це з апробатою о. епископа! Того вже, такої яскравої *демонстрації опортунізму*, не можна виправдати...

Не потребуємо мабуть пригадувати, що згаданий тут адвокат із групи, близької до преосв. еп. Хомишина, не належить до наших і не почуваємо себе до ніякого обовязку боронити його. А проте не можемо не ствердити, що в даному випадку п. Ян Божинський дозволив собі на найпоганішу напасть на всіх адвокатів взагалі та на всі українські політичні партії. *Відколи то факт судової оборони є утотожнюваний зі злочином, який є предметом судової розправи, та відколи то адвокат, що боронить підсудного, демонструє цим свою солідарність з самим злочином?!*

Пан Ян Божинський повинен справді опатентувати цей свій винахід та після того мерщій заанґажуватися на судового репортера до якогось „червоняка“, бо туди він видно краще годиться, ніж вести поважний консервативний журнал.

І тому він має слушність: коли українці бачать, що такий „політик“, як п. Ян Божинський „надскакує їм, витягає руку і запрошує до співпраці“, то така його поведінка може викликати лише обмерзіння.

*

Безпосередньо після тієї своєї статті (промови) п. Божинський друкує дискусію, яка розвинулась на отому політичному обіді „Нашей Пшишлосьці“. І тут видко величезну ріжницю між його власним інтелектуально-політичним рівнем та його співробітників. *П. Ст. Лось* у прозорому, на справжньому знанні справи опертому викладі доказував повну безвиглядність всіх спроб в якийнебудь спосіб асимілювати українців („змисл вічно є в наших асиміляторів надмірно розвинений“). „Не асиміляція — закінчив п. Лось —, а національний мир повинен бути нашою цілю, а методою, що веде до тієї цілі, є паралелізм і, де можна буде, національний паритет“.

Д-р Єржи Погоновський станув в обороні терміну „український“ та виступив проти підтримування москвофілів і проти штучного ділення українців на племена. Не знаємо лише, чому п. Погоновський волів як осідок українського університету Станиславів чи навіть Варшаву (?!), ніж Львів, центр української культури з найбільшими українськими станицями наукової і літературно-мистецької творчости?

Проф. Юзеф Ґоломбек казав про фальшиве представлювання фактів українського минулого в польській історіографії (погляд на „бунт“ Хмельницького), а *проф. Т. Гілярович* висловив погляд, що в Польщі повинно істнувати окреме міністерство для українських справ.

Коли кому попадеться до рук грудневе число „Нашей Пшишлосьці“, щиро радимо не читати всіх єльокубрацій п. Яна Божинського, зате прочитати дискусію, яку з їх приводу повели його співробітники.

—o—

Вибори до міських рад.

ВИБОРИ У СТАНИСЛАВОВІ

Недавні вибори до міських рад по наших містах є до деякої міри іспитом політичної зрілости українського міщанства й інтеліґенції, виявом їх національної свідомости, їх почуття громадянської відповідальности та стану їх зорганізованости. І коли деякі наші міста здали цей іспит з ліпшим чи гіршим вислідом, — то **Станиславів при ньому ганебно провалився.** Розуміється, можна і тут вишукати чимало оправдуючих моментів, усю вину звалити на щось чи на когось, але ніщо не змінить очевидного факту, що коли станиславівський повіт дуже гарно зорганізований, то в напрямі орґанізації українського громадянства в самому Станиславові — не зроблено досі майже нічого. Висліди цього дуже вимовні: **на 48 радних українці,** що становлять поважний відсоток населення міста, здобули **тільки 2 мандати!**

В повоєнному періоді українці Станиславова вже двічі брали участь у виборах до міської ради. За кожним разом, ідучи по лінії найменшого опору та використовуючи розбиття у польському таборі, заключували компроміс з тою чи іншою групою і тим чином без праці й риску здобували 6 радних. Поважна частина міщан та інтеліґенції хотіла і при цих виборах покористуватися цією самою тактикою. Після довгих міркувань, пертрактацій і взаїмного переконування, український виборчий комітет станув врешті на становищі, що **треба йти до виборів самостійно.** До того самого переконання дійшли також в останній хвилині і прихильники „Української Нар. Обнови“. Великий вплив на остаточне рішення мав рішучий і недвозначний комунікат Ц. К. УНДО в справі виборів; бо хоч українське громадянство Станиславова під політично-партійним оглядом зовсім не зрізничковане, то проте цей комунікат морально звязав принайменше передових і впливовіших громадян.

Станиславів поділили на 8 виборчих округ, але українці поставили свої лісти **тільки в 7 округах.** Виборча „ґеометрія“ була у нас така, що вулиці різали здовж і впоперек, лівий бік вулиці приділювали до одної, правий до другої округи, а все тільки тому, щоби не допустити до більших скупчень українців. Та проте урядові чинники рахувалися з тим, що українці здобудуть 8—9 мандатів. І може прийшло би до того, колиб українці були бодай примітивно зорґанізовані. А тут навпаки: виявилося, що ніхто не знає навіть, скільки є українців у місті, хто вони, де мешкають і т. д. При цій нагоді виявилося також, що дуже великий відсоток українського населення Станиславова зовсім **національно не усвідомлений** і до всіх українських починань ставиться **індиферентно,** або й цілком **негативно.** Виявилось і те, що не досить кілька днів перед виборами кидатись горячково тут і там, але треба плянової, безперервної, довголітньої праці, щоби тільки сяк-так зорґанізувати український елемент у нашому місті.

Та крім відсутности всякої орґанізації були й інші, другорядні причини нашої невдачі, а передовсім **недостача фондів** на поведення ширшої підготовки.

Про те, чи були якісь зловживання при укладанні спису виборців, не можна нічого сказати, бо українці цією справою дуже мало цікавилися, а людей, які внесли якінебудь рекламації, можна порахувати на пальцях.

Сам **український виборчий комітет був надзвичайно слабо підготований** до ведення такої важної акції як вибори, а своєю нерішучістю і браком провідної думки багато причинився до загальної невдачі. Виплившом цієї нерішучости виборчого комітету було також фатальне уложення ліст кандидатів на радних. Не знати, чим кермувався комітет, коли їх укладав. Замісць цього, щоби висунути людей заслужених, загально знаних, репрезентативних, словом найкращих, яких маємо, то, за виїмком кількох, поставлено переважно людей нікому незнаних ні з громадянської праці, ні з особистих прикмет. Ще й таку „квітку“ треба занотувати, що деякі з кандидатів, поставлених виборчим комітетом, тихцем друкували свої лісти, чим, розуміється, ослабили і так уже слабу українську позицію.

Загально голосувало 21.127 виборців; **на українські лісти впало всього 2.084 голоси.** Багато українців не брало взагалі участи у виборах. Напр. на Гірці ми могли здобути 2 мандати, але манастир СС. Василіянок не взяв участи у виборах, чим припечатав долю другого мандату. Сам вислід виборів далеко перевищив передбачування найгірших песимістів: замісць сподіваних 8 мандатів — тільки 2! В додатку внаслідок кириницької роботи деяких одиниць, додаткового друковання карток і т. п. практик — **вибрано радними якогось Кирила Ткачука і Гаврила Лазарука,** людей, які нікого і нічого не репрезентують. До загальної невдачі причинилися також у великій мірі ріжні зловживання **виборчих комісій у нашу некористь.** Після основного провірення фактів український виборчий комітет вніс до воєвідства проти цих виборів протест.

Вибори з 10. грудня 1933 повинні стати для українського громадянства Станиславова **грізним мементо:** вже найвищий час взятися до плянової праці над орґанізуванням нашого міщанства й інтеліґенції; обставини і час працюють проти нас; коли залишимо, щоби все, як дотепер, ішло своїм шляхом, то в майбутньому не тільки кожні вибори, але й далеко поважніші справи таксамо ганебно проріжемо. Конкретно: наша відповідь на виборчу невдачу повинна оформитись у негайному оснуванні **„Орґанізації Українців м. Станиславова“.**

—o—

Довкола французької відповіди.

ПАРИЖ, 3. І. ПАТ. Преса зберігає резерву в дожиданні на вислід розмов між мін. Саймоном і Мусолінієм, обмежуючись тільки до ствердження, що французьке меморандум, передане в Берліні, є зредаґоване в мирнім тоні. Передбачуючи, що Мусоліні і мін. Саймон схотять створити компроміс між французькою і німецькою тезою, „Ексцельзіор“ пише, що деякі англійські й італійські політики були би схильні згодитися на розвязку тієї проблеми, яка полягає на леґалізації теперішних зброєнь Німеччини. Однак французький уряд волить запобігти вибуховї пожежі, а не обмежуватися до зменшення шкід від катастрофи.

—o—

По широкому світі.

— „Дейлі Геральд“ повідомляє, що портуґальський уряд рішив відкрити в Анґолі, своїй кольонії в західній Африці, терени для жидівської кольонізації, особливо для жидів з Німеччини.

— Урядово проголошено, що завдання кадр праці не кінчиться на боротьбі з безробіттям, бо вони будуть школою громадянського виховання робітників.

— В заміну за увільнення Альвенслебена і Фравенфельда німецька влада дає двох австрійських урядовців, арештованих у Німеччині під замітом шпигунства.

— Німецька преса заповідає митну війну з Францією, одначе зазначує, що постанова ще не запала.

— Із Сант Моріс прислав Тітулеску свою димісію премієрові Анджелеску. З того приводу сподіються кабінетної кризи в Румунії.

—o—

Бійка поліції з комуністами.

Із Софії повідомляють про криваву сутичку поліції з членами комуністичного професійного союзу. Поліція увійшла до дому і приказала зібраним вийти. У відповідь комуністи почали бомбардувати поліцію кріслами, фляшками, чорнильницями. Впало кілька револьверових стрілів і поліція вжила теж зброї. Вивязалася стрілянина. Серед загального замішання кілька осіб вискочило вікном. Прийшло до бійки, серед якої одного комуніста вбито, двох тяжко ранено, а кількадесятьох легко. Ранених є теж кількох поліцаїв.

Замісць колишніх субвенцій — нарід сам від себе дасть „Просвіті“ субвенцію.

Мусоліні про 1934 рік

Лізі Націй грозить смерть.

РИМ, 3. 1. ПАТ. „Пополо д'Італія“ помістив статтю Мусолінія п. н. „Рік 1934“. Мусоліні висловлює думку, що Лізі Націй грозить смерть, коли її ((Ліги) не преформують. Ідея реформи побідить. Італійські предложення зовсім не хочуть зменшувати значіння малих держав. Італія старається перевести порозуміння між великими державами, щоби запевнити мирний розвиток менших держав. У справах розброєння конечне теж порозуміння між великими державами, які можуть нарушити мир, бо інакше вернулося би до системи рівноваги держав.

Мусоліні не вірить у недалеку небезпеку війни, бо хоч міжнароднє положення непевне, то внутрішне положення багато держав дає поважні сподівання. Вкінці Мусоліні стверджує, що деякі ідеольогії зникли, а всюди виявляються тенденції зближення до фашизму. Рік 1934. буде рішаючим етапом розвитку світа в напрямі фашизму.

За кулісами французької відповіди.

БЕРЛІН, 3. І. ПАТ. Німецьке інформаційне бюро повідомляє, що передачу французького меморіялу амбасадором Понсетом попередила завзята дипльоматична кампанія за його зміст, яка розігралася серед дивних обставин. Речинець доручення французької відповіди був визначений спершу ранішний, однак пізніше сказано, що комунікат одержить остаточну форму аж після повороту міністра Саймона з Риму. Поль Бонкур хотів покористуватись вислідом римських розмов. Опісля паризькі часописи виявили факт, що один із союзних урядів, якому закомунікowано зміст комунікату, в останній хвилині інтервеніював у французького міністра закорд. справ, щоби перевести деякі зміни у французькій ноті. Це мало вплинути на приспішення передачі французького меморіялу урядові Німеччини.

Американський демарш у Берліні.

ВАШИНГТОН, 3. 1. ПАТ. Державний департамент поручив амбасадорові Зл. Держав у Берліні зробити демарш у німецького уряду в справі обмеження Німецьким Банком вплати процентів закордонних довжчок.

—o—

УСТУПАЄ МІНІСТЕР СКАРБУ?

У варшавських політичних колах кружляє чутка, нібито міністер скарбу проф. Завадзький уступить небаром. Він, мовляв, невдоволений замалими компетенціями.

—o—

На фінансовому відтинку

Комунікат про обниження відсоткової стопи від вкладок.

Наслідком розпорядку міністра скарбу з 30. листопада 1933 р. Ч. 94, поз. 753, Дн. З. Р. П., яким обнижено відсотки від вкладів і інших грошевих льокат, постановили наші фінансові централі: Земельний Банк Гіпотечний, Центральний Кооперативний Банк „Краєвий Союз Кредитовий“ і Кооперативний Банк „Дністер“, як рівнож „Народня Торговля“, Краєвий Союз Споживчий, узгіднити **від 1. січня 1934 р.** процентову стопу від нормальних вкладок ощадности (льокат) на $4^1/_2$% від вкладок у долярах і в золоті вв золоті, та на $5^1/_2$% від вкладок у злотих.

Відсотки від кредитів готівкових в установах некредитових не будуть оплачувані у вищій процентовій стопі.

Львів, 31. грудня 1933 р.

ЦЕНТРОБАНК.

СВЯТОЧНІ І НОВОРІЧНІ ПОБАЖАННЯ.

В цій рубриці містимо святочні і новорічні побажання наших Вп. Читачів, рахуючи за побажання до 10 слів по 2 зол., за 15 слів по 3 зол. і т. д., себто 20 сотиків від слова. Побажання такі звільняють від купування і писання святочних карток та від почтових оплат. Зголошення з провінції можна оплачувати почтовими марками. Ідучи за прикладом культурних народів заходу, містимемо ті побажання для вигоди наших Вп. Читачів аж до нашого Нового Року.

ВШановним Лікуванцям — нашим Дорогим Гостям бажає Веселих Свят і Щасливого Нового Року
Управа Живця Черча.

Дорогій Рідні, Всім Приятелям і Приятелькам шлю святочні і новорічні побажання.
Львів. **Левко Лепкий.**

Щирі бажання Веселих Свят і Щасливого Нового Року всій Рідні і Знайомим пересилає
Львів. **Володко Гірняк.**

З нагоди Свят і Нового Року бажає отсим шляхом всім своїм Приятелькам, Приятелям і Знайомим всього найкращого.
Черче. **Степан Бованко.**

Моїй Дорогій Рідні, Приятелям і Знайомим бажаю веселих Свят і всякого блага й здоровля в новому році.
Львів. **Інж. Володимир Несторович.**

Щирі побажання Рідні та Знайомим шле з нагоди Свят і Нового Року.
Львів. **Іван Омелянович Левицький.**

Щирі побажання „Веселих Свят“ всім бувшим і теперішнім ученицям і ученикам.
Львів. **Тарас Витвицький.**

Дорогій Родині, Вп. П-ву Горникевичам, Туринам і Бабелюкам у Відні та Калиничам у Тарнавці Веселих Свят і Щасливого Нового Року!
Д-р Іван Німчук.

Дорогій Родині, Приятелям і Сусідам складають щиро-сердечні побажання Веселих Свят і Щасливого Нового Року.
Отиння. **Наконечні.**

Бажаю моїй дорогій Рідні та всім знайомим Веселих Свят і щасливого Нового Року.
Львів **Роман Пашківський.**

—o—

НОВИНКИ

— **ПРИЙМАЮ ЯК ДАВНІШЕ в моїм дентистичнім заведенні Сикстуська 17. від 9—1 і від 3—6. НАСС.** 804 2—3

— **На Свята** — вудженину і мясиво всіх родів і першої якости поручає **Теодор Пявка, Руська 16,** тел. 59-74, Личаківська 87, тел. 80-76. 38/50 3—3

— **Курс куховарства і домашнього господарства** (двохмісячний) бере спеціяльно на увагу приготування великодних печив і мясив розпочинає від 1. лютого 1934. Кооператива „Труд — Львів, Ринок 39. Місячна оплата за науку 25. — і обіди по ціні власних коштів. Зголошення особисті і письменні до 25. січня, на вищенаведену адресу. 854

— **Курс модниярства** (весняні і літні капелюхи) починає Кооператива „Труд“ — Львів, Ринок 39. дня 25. січня 1934. Курс вестиме п. Міка Дрогомирецька, наука в годинах пополудневих. Місячна оплата 15 зол. — Зголошення особисті і письменні на вищенаведену адресу. 854а

— **Курс ручного трикотарства** починає Кооператива „Труд“ — Львів, Ринок 39. дня 15. січня 1934. в год. 6-ій вечором. Курс призначений також для інструкторок, які матимуть змогу відбути практичні лекції. Курс вестиме п. Клявда Кордубівна напротязі 6-и тижнів. Місячна оплата 9 зол. 854б

— **Курс крою і шиття жіночих одягів** (двомісячний) починає Кооператива „Труд — Львів, Ринок 39. дня 23. І. 1934. Курси веде управителька робітні „Труду“ п. Е. Олесницька. Місячна оплата 30 зол. Зголошення особисто і письменно на повищеподану адресу. 855в

— **Товариство „Українська Бесіда“ у Львові** уряджує в суботу 13. січня в своїх кімнатах в Народнім Домі (вул. Рутовського) Маланчин вечір для своїх членів і впроваджених ними гостей з різномантною програмою і джезбендом. Початок год. 21. 861

— **Дві вистави „Заграви“ у Львові.** Довідуємось, що дня 9. січня, у вівторок (на третій день Різдвяних Свят) завітає до Львова Український Молодий Театр „Заграва“ під артистичним проводом В. Блавацького з двома виставами, які відбудуться в залі Театру Ріжнородностей (Народній Дім). А саме в год. 15.30 загально відома історична пєса **„Батурин“**, в год. 19.30 постановка **„Землі“ Василя Стефаника.** Як про це повідомляли вже наші дописувачі, це наскрізь оригінальна інсценізація деяких новель Стефаника, зі стилізованими костюмами і декораціями; гадаємо, що вистави притягнуть наше львівське культурне громадянство. На виставу „Землі“ обіцяв приїхати сам автор Василь Стефаник. У виставах бере участь увесь ансамбль.

— **„Центросоюз“ на „Літературну нагороду“.** В доповненню попередніх списків жертводавців повідомляємо, що „Центросоюз“ зложив на „Літературну нагороду“ **100 зол.** Притім завважуємо, що до повної суми 1500 зол., призначеної на нагороди, бракує ще 300 зол., тому просимо наші установи та громадянство зложити їх хочби дрібними пожертвами на адресу Львів, „Центробанк“, вул. 3. Мая ч. 15, з допискою „Літературний фонд“.

— **Ще одно сокільське товариство розвязане.** Дня 16. м. м. доручено Старшині Т-ва „Сокіл“ у Стрілиськах Нових письмо бобрецького старости, яким воно розвязало це товариство під притокою, що воно „не відповідає умовинам свого правного істнування і загрожує спокоєві та прилюдному порядкові“. Проти того письма Старшина Т-ва внесла рекурс.

— **104 повішених за 16 місяців.** Обчислено урядово, що в 1932 р. перед наглими судами в Польщі станули 244 особи, з яких засуджено на смерть 127, на кару вязниці 77, а 39 спрямовано на дорогу звичайного поступування. Із засуджених на смерть страчено 78 осіб, помилувано 49. В часі 16 місяців з 1931 і 1932 р. засуджено на кару смерти 166 осіб, з того повісили на шибениці 104 особи. З 1933 р. нема ще обчислень. Найбільший контингент наглим судам дали східні і південні воєвідства. Статистика не обіймає смертних присудів, які видали військові суди.

— **Залізничники дістануть зброю.** Міністерство залізниць зладило проект закону про поширення компетенції залізничих органів у відношенні до пасажирів. Залізничники дістануть право накладати грошеві кари за нарушення порядку, легітимувати людей і відставляти на випадок потреби в руки поліції. Проект передбачує теж для залізничників право носити зброю і вживати в точно означених випадках.

— **Секретар суду дефравдантом.** В городському суді в Дрогобичі викрито в депозитовому відділі зловживання на кільканацять тисяч зол. У звязку з тими зловживаннями арештовано судового секретаря Кропівніцького і відставлено до вязниці в Самборі.

— **Померла мати композитора Углицького.** В Харкові померла Олександра Углицька, мати українського композитора з Ню Йорку, Павла Углицького. Олександра уродилася в 1854 році в Печенігах біля Харкова, отже прожила 79 літ. Батько покійної Филип Пирожників мав 22 дітей, Олександра була наймолодша. В часі холери померло 20 дітей, а лишились при життї тільки дві дівчини, Тетяна й Олександра. Тетяна віддалась у Печенігах і там мала 18 дітей і досі живе, маючи 81 літ. Олександра віддалась за Углицького і пізніше жила в Харкові, де була лікаркою-самоучкою і прославилась лікуванням дітей-калік, з котрих чимало зовсім подужало. Найбільше лікувала селянських дітей і то із широкої околиці. Пізніше жила із сином також у Петербурзі. Після революції приїхала із сином до Америки. Син Павло Углицький збудував хату в Конгрес біля Ню Йорку і хотів, щоби мати там жила. Але вона не злюбила Америки і вернулась до рідного села Печеніг, де маленькою дитиною тямила ще панщину, а відтак жила щасливим молодим життям. Померла у Харкові. На похороні була родина з Печеніг і дуже багато знайомих з міста й околиці. Похована покійна Олександра на міському цвинтарі і на могилі поставили великий хрест.

— **Загадочна трагічна історія.** Перед кількома тижнями виїхала зі Львова до Перемишля молода фармацевтка Регіна Ахт, щоб обняти там в аптиці обіцяну посаду і від того часу всякий слід за нею загинув. В Перемишлі ніхто її не бачив ані взагалі ніде в Галичині. Аж перед кількома днями одержала львівська поліція вістку, що зі ставу біля Тернополя добули трупа молодої жінки, вбраної по міськи. В її кишені найшли документи на призвище Регіна Ахт, Львів 18. На думку тернопільської поліції є це

випадок не самогубства, але душогубства і в цьому напрямі розведено доходження. Однак незвичайна ця історія стається ще більше загадочною, бо одночасно прийшло повідомлення з Вадовиць біля Кракова, що в лісі під селом Матів найшли трупа молодої жінки, а при ньому документи, які вказують, що це теж Регіна Ахт зі Львова. Труп лежав у снігу і находиться в стані повного розкладу. Здогадуються, що нещасну Ахтівну під покришкою обняття посади, за яку старалася цілі місяці, хтось заманив до Вадовиць і вбив. Однак не виключене, що Ахтівна, не могучи у Вадовицях дістати посади, скінчила самогубством. Слідча влада має тепер неабиякий горіх розгризти. У котрому випадку, має діло з Ахтівною, хто є друга жінка та серед яких обставин обі згинули.

— **Львівська хроніка.** Перед кіном „Атлянтик" около 30 жидів демонструвало проти фільми „Графиня Монте Хрісто". Поліція усунула демонстрантів. — У загальному шпиталі померла 47-літня Анна Голод із Дмитрович, якій місцева повитуха Пар. Макогін переводила недозволену операцію. — У ґінекольоґа при вул. Сикстуській померла несподівано 30-літня учителька з Бібрки Марія Ґромадзька, мабуть наслідком серцевого удару. — Помер купець Йосиф Літвінович, віцепрезидент Торговельно-промислової палати.

— **Жінка замкнена в кіоску.** На Левандівці службовець дільницевого комісаріяту опечатав кіоск Кат. Сераковської, тому що був збудований незгідно з пляном. Коли Сераковська влізла вікном, комісар замкнув вікно кіоску та опечатав. Власничка сиділа там три дні, а сусідка приносила їй їсти. Щойно поліція випустила Сераковську на волю.

— **Краєва хроніка.** В кооперативі в Ляшках Мурованих під Львовом побилися парубки, наслідком чого Каз. Пек з Малехова, пробитий ножем, згинув на місці, а тяжко раненого Мих. Рудика відставлено до львівського шпиталю.— У селі Грабово (Ковельщина) в хаті Анни Соловян поліція вбила двох бандитів: Ем. Солов'яна, Семена Мартиняка. Павло Сеґал утік. Біля села Колодничі (Ковельщина) вбила поліція Михайла Луся, що скривався довший час перед поліцією.

— **Програв 40 тисяч у покера.** В однім пенсіонаті під Вашавою програв один варшавський купець на протязі вечора в покера 40.000 зол. Той сам купець виграв перед кількома днями 85.000 зол.

— **Ріжні вістки.** В окружнім суді у Варшаві розпічнеться процес проти двох урядників Каси Хорих, що здефравдували пів міл. зол. — Чеські хлібороби задовжені на 12 міліярдів ч. к. — Фінляндія закупить 20 військових літаків. — В південній Африці гіпопотам знищив самохід.

— **З кіна.** Моріса Шевальє, Чарлі Чепліна і Дуґляса Фербенкса заанґажували до англійського виробництва „Льондон-Фільм-Продукшен". Те саме виробництво накручує фільму на основі повісти Едґара Воллеса п. з. „Конго Рейд", в якій батько й син Фербенкси виступатимуть разом. — Нещастя трапилося Ліліянці Гарвей: підчас накручування знимок до фільми „Я є Зузанною" зломила собі ногу. — Польська преса повідомляє, що директор Варшавсько Торговельної Місії, Валеріян Друт, виїхав до Москви, щоби оглянути й законтрактувати фільми совітської продукції. Має також привезти кілька тижневиків зі совітської дійсности. — Марлена Дітріх не хоче вертатись до Німеччини, всупереч приказові міністра Ґебельса, що всіх німецьких артистів за кордоном обовязує поворот до батьківщини. — Винайшли апарат, що є зразком найновішої техніки, а який заінстальований на дні моря, допроваджує туди велику кількість кисня. Таким чином актори можуть довший час перебувати в морських глибинах. Апарат набуло виробництво „Колюмбія" що накручує фільму „Демон золота" з Фей Рей і Ральфом Белямі. — Історію ославленої шпигунки, яку популярно називають „Фрайляйн Доктор" буде фільмувати режисер „Уфи" Анатоль Літвак. — Ернест Любіч підписав контракт з виробництвом „Метра" на сфільмування голосної оперетки „Весела Вдовичка" з Морісом Шевальє в головній ролі. — **Б-ко.**

— **Америка рветься за горівкою.** З причини правного дозволу на продаж алькогольних напитків після знесення прогібіції, показується недостача відповідної скількости горівки в Ню Йорку. Щоби не покривдити нікого, стейтовий адміністратор продажі алькоголю. Мадруні, розпорядив, що горівку будуть розділювати власникам шинків та готелів на основі якогось ключа. В першім дні свобідного ввозу алькоголюззаграниці митний уряд в Нюйорку побрав 700.000 дол. мита. Малі підприємці не дуже спішаться з вибиранням концесій на продаж горівки, бо треба заплатити таксу 500 дол., а крім цього ще податок. Такса від продажі пива виносить окремо 200 дол., отже треба мати яку тисячку на самі оплати. Не диво, що ціна горівки виносить яких 40 центів за один келишок, хоч є й дешевший „матеріял", а це по 25 центів за один келишок. Кораблі, які припливають до Нюйорку, замикають свої бари в пристані, а продають алькоголь щойно на морю. Це певно тому, щоби виминути плачення такси за дозвіл на продажу алькоголю.

— **Означування полу електролізою.** З Москви повідомляють, що проф. Кольцов із московського інституту експериментальної біольоґії зробив нове відкриття. Йому вдалось найти спосіб, як означувати заздалегідь пол кріликів, перед їх народженням при запліднені. Згаданий інститут пічне тепер переводити ті самі експерименти на худобі.

— **Алькоголь з дерева.** З Реґенсбурґу повідомляють, що баварська деревна промисловість зможе використовувати дерево для виробу спірту. При процесі цукріння дерева зовсім новим штучним способом можна з нього добувати стильалькоголь. При щоденній перерібці 60 тон деревного матеріялу можна буде добути півпята міліона літрів алькоголю річно.

— **Чеського поета врятувала біда.** Чеський поет Інджіх Горейші є теж службовцем статистичного уряду і в тих функціях був у Парижі. Хотів їхати поїздом, який розбився в Ляні. Та що той поїзд мав лише ваґони І. і ІІ. кляси, поет уважав, що то для нього задорого, тому підіждав на поїзд, що мав і ІІІ. клясу. Колиб так нещасний поїзд мав ваґони і ІІІ кляси, поет Горейші був би вже може на тому світі.

— **Ніяґара перед мікрофоном.** Гук ніяґарського водопаду надаватиме радіостація Колюмбія. Мікрофони вберуть в непромокальну матерію та запустять у глибину 30 м. під воду водопаду. Так дуже добре схоплять гук. Радіослухачі могтимуть чути той гук краще, ніж туристи, які мусять слухати гуку Ніяґари з доволі великої віддалі.

— **Дивацькі клюби.** В Парижі є, як впевняють тамошні часописи, 170.602 клюбів, у яких можна випити коли завгодно, чи в день чи в ночі. Між тими клюбами є Клюб Синіх Очей, куди можуть поступати лише люди синьоокі. Інший клюб призначений лише для людей однакової ваги та Клюб Дітей Вакха, якого члени ніколи не пють води. Видно, що в світі все ще досить людей, які не знають, що це таке кріза.

— **Український Технічно-Господарський Інститут** (Висока Школа Позаочних Студій) при Українській Господарській Академії в Подєбрадах, затверджений міністерством хліборобства Чехословаччини, продовжує вписи студентів і курсантів. Веде високошкільне навчання кореспонденційною методою на **Економічно-Кооперативному Відділі,** після закінчення якого дає титул економіста. Крім того при Інституті функціонують вужчі фахові курси: 1) бухгальтерії, 2) англійської мови, 3) німецької мови, 4) французької мови, 5) пасічництва, 6) обробловання шкіри, 7) практичної фотографії, 8) радіотехніки, 9) миловарства. При Інституті істнують також кореспонденційні курси **українознавства,** що складаються з систематичного циклю предметів: історії України, географії України фізичної, географії України економічної, української мови, української літератури, української культури, історії українських громадських рухів, націольоґії. Згодом має відкритися навчання і на інших високошкільних відділах та фахових курсах. Проспекти з програмами і правилами висилається **безплатно.** Звертатися на адресу: **Ukrajinsky Technicko-Hospodářsky Instytut, Poděbrady, Tchécoslovaquie,** або Краєве Т-во „Сільський Господар", Львів, Ринок 10/ІІ.

— **3228 метрів під землею.** При пошукуванні нафти в Алвма в Мехіку викопали шахту на 3228 м. глибоку. Це рекордова глибінь у земній поверхні. Хоч на нафту не натрапили, всеж тому, що провертіли в цьому місці найглибше землю, уладили на місці мале свято. При копані вживали парової машини „Ротарі".

— **Музей „Бойківщина" в Самборі** має від 30. вересня м. р. до 1. ц. м. 89 катальоґові числа приросту до ч. 2967 включно. В поодиноких відділах прибуло предметів: мінеральоґія і. археольоґія 49, етнольоґія 225, старі памятки 1, печатки 3, ікони 3, портрети 1, монети 8, медалі, жетони 9, світлини 30, стара збруя 1. Архів і бібліотека: книжки 61, рукописні церковні книги 1, новійші документи 17, афіші 16, часописи 371, дереворити 3. Жертводавцями були пп.: радн. Бережанський В., дир. Бачинський М., Бесіда Самбір, о. Городиський І., Горницька Н., о. Ганасевич І., Дюк І., Зинич М., д-р Княжинський А., д-р Кобільник В., маґ. Кульчицький-Гут Р., о. Кміт Ю., Кемпе І., Люткевич І., Левицька О., о. Лукань Р., д-р Максимчук І., Макар Ф., маґ. Мельник І., Маринякова Ю., Мисович В., Народна Торговля Самбір, Польське Т-во Татшанське, Попіль І., Павелцова О., Ризниця Самбір, проф. Филипчак І., о. Федорович І., Шумна О., Явірська О. — **Управа Музею „Бойківщина" в Самборі.**

—o—

ВІДГУКИ ДНЯ.

№ 1315.

Є числа, які дуже легко запамятати. Глянеш на них і вже тобі вбилися в память, майже на віки. А ще коли ті числа виступали в якійсь цікавій дії, як ось та, яка відігралася в душнім переділі поїзду.

Одно більше товариство мало нещастя всідати на стації, яка не продає білетів, бо її начальник має честь тільки пересувати „вайхи", світити лямпу в почекальні і махати хоругокою.

Білети видає кондуктор у поїзді.

Товариство всіло і їде. Входить кондуктор.

— Прошу сім білетів до Львова.

— Не розумєм о цо ходзі.

— Сім білетів до Львова.

— Прошен поведзець то по польску

Треба було видіти міну того державного урядовця. Уста стягнені пишно і в справедливій гордости на свій патріотизм, очі прижмурені, ніс до гори.

— Завтра піде до ґазети! — кажу голосно до одного з товаришів.

Кондуктор вийшов.

Взяли ми собі нецензурну балачку, потім преферанса, а ще потім знов прийшов кондуктор.

— А венц панове до Львова?

— Так. Сім білетів.

Витягнув книжечку і зовсім правильно виписав посвідку, а ще правильніше забрав гроші.

Я подивляв того чоловіка. Що за величезний талант до мов. Запамятав собі довжезне речення в чужій, незрозумілій, ніколи не чутій мові, пішов, розпитав що це значить і сповнив свій урядовий обовязок.

Думаю, що шкода таку людину держати в тісних, душних ваґовах і то як звичайного кондуктора. Зрештою — я переконаний, що після мого фейлетону він напевно діждеться авансу. Варт того! Адже так рішучо, так твердо обстоює права своєї мови, а рівночасно всіми силами старається допомогти населенню мішаної території.

Але жарт на бік!

Чи справді такий є наказ залізничих дирекцій?! Коли є, то в кожнім поїзді повинен би бути (схований у почтовім возі!) заприсяжений перекладчик української мови, бо може вийти прикра історія. Приймім, що кондуктор не є такий здібний, як наш, що не боїться ґазетної „згадки", а пасажир не вміє ніякої іншої мови „Прошу мені білет до Львова", а кондуктор виставить білет — возьмім — до Мачошина. Залізниця на тім стратить, кондуктор не заробить, а пасажир образиться і перестане їздити залізницями.

В автобусах дуже добре розуміють по українськи...

№ 1315! Дуже легко запамятати те число. Ходить з Рави Руської до Львова вечірною порою, не знаю чи що дня, але 1. 1 1934. йшов цей поїзд. Кажуть люди, що цей поїзд їде аж із Варшави. Я не вірю, бо там чей розуміють, що політика, а що інтерес...

Галактіон Чіпка.

Дописи.

СТРИЙ.

„Український Городник" у Стрию. Українські стрийські городники зрозуміли вагу орґанізації та вже тому кілька місяців створили своє товариство під назвою „Український Городник". Орґанізація чисто фахова, яка гуртує самих фахових городників усіх ділянок, а саме а) плянтаторів високо-вартісної городовини, як каляфіори, помідори, кавуни, огірки, то-що, б) квітярів, що займаються продукцією ріжного роду квітів, в) садівників-продуцентів овочів і шкілкового матеріялу, г) продуцентів насіння городовини. Та згуртувалися не лише самі стрийські городники. „Український Городник" гуртує всіх городників українців, де би вони не проживали, значить: це товариство закроєне на краєве, а почин вийшов зі Стрия, великого, хоч досі мало знаного городницького центра. Тому, що Стрий має змогу збути безліч городових продуктів у купелевих місцях, літниськах і більших містах, як Трускавець, Моршин, Зелемянка, Гребенів, Корчин, Сколе, Борислав, Дрогобич, через те у Стрию є сьогодні около 30 фахових городників, що приспорили собі понад 1000 інспектових вікон, побудували кілька теплярень та плянтують понад 30 моргів каляфіору (тепер плекають лише одну сорту, найкраще підхожу до нашого підсоння, під назвою „стрийська слава"). Любо на торзі глянути, як той рід каляфіору повивозять наші городники. Тоді довгі столи застелюються сніжнобілими, великими головками, наче плесканками сира. Тепер закладає Т-во 3 досвідні стації, поширює бібліотеку та спроваджує спільно насіння для членів, а на другий рік приступає до видачі городничого часопису і книжок. Саме тому, що статути на днях повернуться з реєстрації, просимо всіх українських городників з цілого краю подати свої адреси для навязання з ними звуки. Це лежить в інтересі кожного з нас. Адреси подавати на руки п. Степана Ц...а, голови Ініціятивного Комітету, Стрий — Маршинівка.

З листів до Редакції.

ВІДГОМІН ЗАГАЛЬНОГО ЗБОРУ „ПРОСВІТИ".

У Львові, дня 30. грудня 1933 р.

Високоповажаний Пане Редакторе!

У Вашому цінному часописі ч. 344 з 29-го грудня м. р. появилася стаття п. н. „Діловий звід", де між іншим сказано: „..Не можемо всеж таки поминути мовчанкою виступів деяких учасників, членів соц.-радикальної партії, що пописувались пустомельщиною, забираючи осьтак непотрібно дорогий час.."

Не маю права входити в особисті враження й переконання Шан. автора статті, але з обовязку предсідника Загального Збору „Просвіти" стверджую, що, коли там мова і про проект буджетової резолюції д-ра Стахова, то його голос у дискусії був, на мою думку, по суті річевий.

Загальні засади фінансової господарки Т-ва, що про них говориться в проекті тієї резолюції є ті самі, на яких стояв і стоїть Головний Виділ, та які непохитно переводити буде в життя. На підставі ж протоколів Господарсько-адміністраційної Комісії можу ствердити, що деякі тези д-ра Стахова в дискусії і обняті його резолюціями були ним висказані і на засіданнях тої комісії.

Прошу приняти вислови глибокої пошани.

Др. Іван Брик.

З кіна.

КІНО „КОЛЬОСЕЙ": „Я БУВ ТОБІ ВІРНИЙ"; РЕВІЯ: „НОВОРІЧНІ ІГРАШКИ".

Дуже добра фільма з відомими артистами Кольманом і Кей Френсіс. Тема подружої зради потрактована дуже поважно, з тактом і на приємному прикладі; глядач має симпатію для всіх діючих осіб і мимохіть задумується над кількома дуже розумними рефлексіями.

Ревія має у програмі два веселі скетчі, два симпатичні сольові виступи і два збірні виступи танків.

Листування Редакції.

Бувший політичний вязень, Сколе: Все те, що подаєте, істнує і по інших містах з меншими чи більшими змінами. На жаль, помістити не можемо, бо цензура не пропустить.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Нестор Теодор Филипчак, студент фільософії, помер по довгій і важкій недузі дня 31. грудня м. р. в 29. році життя у Львові. Похорони відбулися дня 2. січня ц. р. на Личаківський цвинтар. Поминальне богослуження за душу Покійного відправлено у парохіяльній церкві в Самборі. В. Й. П.!

—o—

Нові книжки й журнали.

ЖУРНАЛИ.

НОВА ХАТА, журнал для плекання домашньої культури. Виходить раз у місяць. 1 січня 1934., ч. 1. Зміст: День господині. Л. В.: Перед жіночим конгресом. Христя Кононенко: В. О'Коннор-Вілінська. Розписуємо конкурс. Н. Королева: Гимн. М. Нижанківська: Свята Лесі Українки. Ганна: Кактуси й їхні стільчики. Ольга Ліщинська: Зимні перекуски. Лещетарка: Лещетарське вбрання. Від видавництва. Різні вісти. З нашого досвіду. Листування. Міса Бачинська-Зелена: Гачком і дротами. Валерія О'Коннор-Вілінська: Лисенки й Старицькі.

ПРОМИСЛОВО-ТОРГОВЕЛЬНИЙ ВІСТНИК. Варшава, грудень 1933., ч. 6.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Четвер, 4.I. год. 7.30 веч. „Гроші то не все".

Пятниця, 5. I. год. 7.30 веч. „Гроші то не все".

Театр Ріжнородностей.

Четвер, 4. I. год. 7.30 веч. „Стефек".

Пятниця, 5. I. год. 7.30 веч. „Фотель 47".

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ЗОЛОЧІВ: 4. I. Фраскіта; 5. I. Мотря.

ТЕРНОПІЛЬ: 7. I. Пепіна; 8. I. Цілунок перед дзеркалом; 9. I. Ой не ходи Грицю; 10. I. Королева кіна; 11. I. Пісні в особах („лицах"); 12. I. Гра на замку; 13. I. Катерина; 14. I. Сонце руїни.

З Тернополя іде театр до Збаража, потім до Теребовлі. Режисерія готовить до постановки песу Тобілевича „Чумаки".

Український Молодий Театр „Заграва" під арт. проводом В. Блавацького.

ЛЬВІВ. Вівторок, 9. I., саля Театру „Ріжнородностей (Нар. Дім) год. 15.30 „БАТУРИН" істор. песа на 5 дій у новій драматичній інтерпретації Л. Лісевича.

Год. 19.30 Новинка! „ЗЕМЛЯ" інсценізація новель Василя Стефаника.

Кіна.

АДРІЯ: „Пат і Патахон".

АПОЛЬО: „Присуд життя", „Не дамо землі".

АТЛЯНТИК: „Графиня Монте Хрісто" (Бриґ. Гельм).

ВАНДА: „Конгоріля", „Вязень з Каєнни".

КАСІНО: „Брат дявола", Льорель і Гарді.

КОЛІСЕЙ: „Я був тобі вірний"; ревія: „Новорічні іграшки".

КОЛІСЕЙ: „В тіні хреста", вертеп: „Під ялинкою".

МАРУСЕНЬКА: „Бунт молодости".

МІРАЖ: „Адютант його величности" (В. Буріян).

МУЗА: „Син Індії" Рамон Новаро.

ПАЛЯС: „Прокуратор" (Алісія Ґоря).

ПАН: „С. О. С." — Ледяна гора.

ПАСАЖ: „Геройський вчинок" (Кен Мейнард).

ХИМЕРА: „Король циганів".

СТИЛЕВЕ: „Його королівська величність" і ревія.

УТІХА: „Шумовиння вулиці" та ревія.

Закордонне радіо.

Четвер, 4. січня 1934

Відень (517,2) 12.00 Концерт, 17.15 Солісти (спів); **Братислава** (279,3) 18.15 Концерт; **Кошиці** (293,5) 17.00 Концерт; **Прага** (488,6) 16.00 Концерт, 17.25 Спів; **Атльона** (413) 21.00 Пісоньки; **Білгород** (430,4) 20.50 Пісоньки; **Любляна** (574,7) 20.30 Пісоньки; **Кенігсвустергавзен** (276,5) 14.45 Діточі пісоньки, 20.05 „Зузанина тайна" опера Вольф-Ферарія; **Бресляв** (325) 17.50 Нові пісні; **Рим** (441,2) 13.05 Легка музика, 17.00 Концерт.

Пятниця, 5. січня 1934.

Відень (517,2) 17.15 Солісти, 20.30 „Трі фарі" авд.; **Братислава** (279,3) 12.35 Концерт; **Брно** (341,7) 21.20 „Нові права жінки" комедія Маршовського; **Прага** (488,6) 20.55 Спів; **Білгород** (430,4) 20.00 Концерт; **Рига** (525) 20.10 Лотиська музика; **Кенігсвустергавзен** (1634,9) 17.25 Оп. арії; **Мінхен** (533) 20.10 Симф. концерт; **Будапешт** (550,5) 17.30, 18.30 Музика, 19.30 Опера; **Рим** (441,2) 16.00 Солісти, 20.00 Скрипка (Аріґа Серато).

Львівське радіо.

Четвер, 4. січня 1934.

7.00—7.55 Ранішня авдиція; 12.05, 12.33 Сальонова орхестра; 15.25 Збіжева біржа; 15.30 Господарські вістки; 15.40, 16.15 Приємна музика (грамофон); 16.00 Муз. загадки; 16.55 Фортепян; 17.45 Вокальна група; 18.00 Спорт молоді та шк. влада; 18.20 Мазурська утреня; 19.25 Відчит про нову залізничу тарифу; 19.40 Сніговий комунікат; 19.43 Спортові вістки; 20.00, 21.15 Легка музика; 21.00 Техн. скринька; 22.00 23.05 Ретрансмісії із закорд. станцій.

Пятниця, 5. січня 1934.

7.00—7.55 Ранішня авдиція; 12.05, 12.33 Танкова музика з грамофону; 15.25 Збіжева біржа; 15.30 Господарські вістки; 15.40 Спів; 16.00 Легка музика; 16.40 Серед книжок; 16.55 Скрипка; 17.30 Арії та пісні (Плятівна, сопран); 17.50 Стенографія; 18.00 Відчит для учителів; 18.20 Легка музика; 19.08 Всячина та грамофон; 19.25 Про кормлення птахів зимою; 19.40 Спортові вістки; 19.43 Сніговий комунікат; 20.00 Муз. балачка; 20.15, 21.15 Симф. концерт (Бандровська-Турська); 22.40, 23.05 Танкова музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

У Львові долар у приватних оборотах 5.55 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 28.87, Париж 34.88, Берлін 212.30, Ціріх 172.15, Амстердам 357.35, Нюйорк кабель 5.58 і пів, Нюйорк кабель 5.57 і пів.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗА".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 3. I.: масло — —, молоко 19 сот., сметана 70 сот., яйця 6.40—6.60 зол. за копу. Тенденція на масло знижкова, на молоко звишкова, на сметану і яйця удержана.

Ціни битої птиці з птахомясарні „Маслосоюзу за 1 кг.:

Рід:	Добірні:	I-а	II-а
Кури молоді на печення	1.65	1.50	1.40
Кури на росіл	1.65	1.50	1.40
Качки	1.45	1.30	1.10
Гуси	—	1.30	1.05
Індики	1.75	1.65	1.55

Пантарки 3.— зол. за штуку.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Замісць святочних бажань зложив п. Волод. Моравський 6 зол. на „Рідну Школу".

Секція опіки над доростаючою молоддю дякує отсим Курсанткам Труду, які з нагоди закінчення курсу проваджденого Вп. Елею Олесницькою, зложили зол. 12 на ціли секції. 860

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.